

ОБМЕЖЕННЯ ЩОДО СУМІСНИЦТВА ТА СУМІЩЕННЯ З ІНШИМИ ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ, ЯКІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ КОНФЛІКТОМ ІНТЕРЕСІВ

RESTRICTIONS ON COMPATIBILITY AND OVERLAP WITH OTHER ACTIVITIES RELATED TO A CONFLICT OF INTEREST

Благодарний А.М., д.ю.н., професор,
професор кафедри загальноправових дисциплін
Національна академія Служби безпеки України

Статтю присвячено дослідженню змісту та особливостей правового забезпечення проблемних питань обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності, які пов'язані із конфліктом інтересів. Розкрито зміст термінів «приватний інтерес», «реальний конфлікт інтересів» й «потенційний конфлікт інтересів». Наведено узагальнюючий підхід до терміну «конфлікт інтересів», виходячи із положень Закону України «Про запобігання корупції» та наукових підходів. Акцентовано увагу, що заходи запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у випадку обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності відносяться не до всіх суб'єктів, на яких поширюється дія Закону України «Про запобігання корупції», а лише тих, які відносяться до категорії осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за окремими винятками. Констатовано, що обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності, які пов'язані із конфліктом інтересів може мати місце у випадках: (1) коли особа починає реалізовувати інші повноваження щодо себе як працівника за основною посадою; (2) конфлікт інтересів може виникати й за відсутності використання службових або представницьких повноважень публічним службовцем (під час приймання екзаменів (як наслідок сумісництва, зайняття іншою оплачуваною діяльністю) у близьких осіб); (3) здійснення іншої оплачуваної діяльності створює додаткову сферу приватного інтересу, яка згодом може призвести до ситуації конфлікту між службовими повноваженнями та приватним інтересом та ін. Наведено типові приклади, надані у рекомендаціях Національного агентства з питань запобігання корупції щодо обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності, які пов'язані із конфліктом інтересів, а також розкрито, варіанти: «лікар за сумісництвом» та ситуацію «медична практики на підставі ліцензії». Зроблено висновок, що обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності, які пов'язані із конфліктом інтересів для певних категорій публічних службовців, посадових осіб юридичних осіб публічного права, зокрема і у сфері охорони здоров'я, діють по-різному, і це залежить від покладених на них функцій та завдань, їх компетенції та повноважень.

Ключові слова: адміністративно-правове забезпечення, конфлікт інтересів, обмеження, сумісництво та суміщення з іншими видами діяльності, запобігання конфлікту інтересів, врегулювання конфлікту інтересів, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, державні службовці, охорона здоров'я.

The article is devoted to the study of the content and features of the legal support of problematic issues of limiting compatibility and combining with other types of activities related to a conflict of interest. The content of the terms "private interest", "real conflict of interest" and "potential conflict of interest" is disclosed. A generalizing approach to the term "conflict of interest" is given, based on the provisions of the Law of Ukraine "On the Prevention of Corruption" and scientific approaches. It is emphasized that measures to prevent and resolve conflicts of interest in the event of limiting part-time employment and combining with other types of activities do not apply to all entities that are subject to the Law of Ukraine "On the Prevention of Corruption", but only to those that belong to the category of persons authorized to performance of functions of the state or local self-government, with particular exceptions.

It is stated that restrictions on compatibility and combination with other types of activities related to a conflict of interest may occur in cases: (1) when a person begins to exercise other powers regarding himself as an employee in his main position; (2) a conflict of interest may also arise in the absence of the use of official or representative powers by a public servant (when taking exams (as a result of part-time employment, engaging in other paid activities) with relatives); (3) the performance of other paid activities creates an additional area of private interest, which may subsequently lead to a situation of conflict between official authority and private interest. The typical examples presented in the recommendations of the National Agency for the Prevention of Corruption on limiting compatibility and combination with other types of activities related to a conflict of interest are given, and the options are disclosed: "part-time doctor" and the situation "medical practice on the basis of a license". It is concluded that restrictions on compatibility and combination with other types of activities related to a conflict of interest for certain categories of public servants, officials of legal entities of public law, including in the field of healthcare, operate in different ways, and this depends on the tasks assigned to them. functions and tasks, their competence and powers.

Key words: administrative and legal support, conflict of interest, restriction, combination and combination with other activities, prevention of conflict of interest, settlement of conflict of interest, prevention and settlement of conflict of interest, civil servants, healthcare.

Постановка проблеми. Корупція в Україні набула ознак системного явища, яке поширює свій негативний вплив на всі сфери суспільного життя, все глибше укорінюючись у повсякденному житті як основний, швидкий та найбільш дієвий протиправний засіб вирішення питань, досягнення певних цілей. Масштаби поширення корупції загрожують національній безпеці України. Це потребує негайного вжиття системних та послідовних заходів, які мають комплексний характер і базуються на єдиній Національній антикорупційній стратегії, одним з напрямів якої є вирішення питання зниження рівня корупції в зонах підвищеного корупційного ризику. До таких зон корупційного ризику безперечно відносяться сфери правоохоронної діяльності, охорони здоров'я, земельній, освітній, податковій, митній сферах, у сферах державних закупівель та державної служби [1] Зокрема, метою Державної антикорупційної програми на 2023–2025 роки, яка розроблена НАЗК та затверджена урядом України, є досягнення зна-

чного прогресу в запобіганні та протидії корупції, забезпечення злагодженості та системності антикорупційної діяльності всіх державних органів та органів місцевого самоврядування, а також належного процесу післявоєнного відновлення України. Виконання цієї Програми сприятиме подальшій роботі щодо набуття Україною членства в ЄС, Північноатлантичному Альянсі (НАТО), Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) [2]. Однак на сьогодні правові норми, що визначають антикорупційні заборони та обмеження в Україні, пройшли апробацію, результати якої свідчать про їх недостатню ефективність, яка частково пояснюється відсутністю практичного досвіду конструювання відповідних обмежень в Україні, а також внесенням після набрання чинності Законом України «Про запобігання корупції» [3] несистемних змін до норм, що регламентують такі антикорупційні обмеження. Так, встановлення заборони на сумісництво (на провадження певної діяльності), зміст якої є нечітким і може

тлумачитися по-різному, зумовлює дискреційні повноваження й відповідно корупційні ризики під час прийняття рішень щодо віднесення тієї чи іншої діяльності до забороненої чи дозволеної спеціально уповноваженими суб'єктами у сфері протидії корупції, судами та/або хибне уявлення суб'єктів, на яких поширюється дія Закону України «Про запобігання корупції» [3], про відсутність порушень антикорупційних обмежень, в той час, коли є ознаки порушень мають місце, що має наслідком притягнення особи до відповідальності [2]. Так, частина правил, заборон та обмежень, встановлених антикорупційним законодавством, не забезпечені заходами юридичної відповідальності. Зокрема, статті 172-4 та 172-7 КУпАП мають ряд недоліків, які суттєво знижують їх забезпечувальний та превентивний потенціал, а також ефективність НАЗК, Національної поліції України, прокуратури та судів [2]. Вищенаведене проблеми потребують вирішення та підкреслюють актуальність цього дослідження.

Окремі праці присвячені адміністративно-правовому забезпеченню запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у діяльності судової влади [3], запобіганню та врегулюванню конфлікту інтересів як способу протидії корупції [4], конфлікту інтересів у сфері публічної служби [5, с. 407–427], антикорупційних заборон та обмежень у діяльності поліцейських в Україні [6], правове врегулювання конфлікту інтересів в системі антикорупційного права [7], поєднання публічної служби з іншими видами діяльності та конфлікт інтересів [8] та ін.

Мета статті – вивчення змісту та особливостей адміністративно-правового забезпечення обмежень щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності, які пов'язані із конфліктом інтересів.

Виклад основного матеріалу. У ст. 25 Закону України «Про запобігання корупції» визначено обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності для осіб, зазначених у п. 1 ч. 1 ст. 3 цього Закону. Цим особам заборонено займатися іншою оплачуваною (крім викладацької, наукової та творчої діяльності, медичної практики, інструкторської та суддівської практики зі спорту) або підприємницькою діяльністю, якщо інше не передбачено Конституцією або законами України (п. 1 ч. 1 ст. 25) [3]. Зокрема, обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності не поширюються на: депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим; депутатів місцевих рад (крім тих, які здійснюють свої повноваження у відповідній раді на постійній основі); присяжних; помічників-консультантів народних депутатів України; працівників секретаріатів Голови Верховної Ради України, Першого заступника Голови Верховної Ради України та заступника Голови Верховної Ради України; працівників секретаріатів депутатських фракцій (депутатських груп) у Верховній Раді України; працівників патронатних служб у державних органах; осіб, зазначених у п.п. «ж» п. 1 ч. 1 ст. 3 Закону (крім осіб, зазначених в інших підпунктах п. 1 ч. 1 ст. 3 Закону), тобто на членів правління Фонду соціального страхування України, Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття, Пенсійного фонду, Наглядової ради Пенсійного фонду [3]. Особа, призначена (обрана) на посаду, зазначену в п. 1 ч. 1 ст. 3 Закону, зобов'язана не пізніше 15 робочих днів з дня призначення (обрання) на посаду здійснити дії, спрямовані на припинення підприємницької діяльності. У зазначений строк особі забороняється здійснювати підприємницьку діяльність та отримувати будь-які доходи (винагороду тощо) у зв'язку із здійсненням підприємницької діяльності [3]¹.

Зокрема, іншою оплачуваною діяльністю є будь-яка діяльність, що не містить ознак підприємницької та полягає у виконанні робіт та/або наданні послуг, які оплачу-

ються або можуть бути оплачені у майбутньому. Визначено п. 1 ч. 1 ст. 25 Закону України «Про запобігання корупції» обмеження сфокусовано не на винагороді за результатами здійснення нею іншої, ніж виконання функцій держави або місцевого самоврядування, діяльності, а саме на зайнятті такою діяльністю, яка оплачується чи може бути оплачена [3]. Таким чином, власне факт зайняття особою іншою оплачуваною діяльністю (умови щодо здійснення певної діяльності на платній чи безоплатній основі можуть визначатися, у тому числі, законодавством, трудовим чи іншим договором, статутом та іншими документами юридичної особи), незалежно від фінансових результатів такої діяльності, свідчитиме про порушення зазначених вимог Закону [9, с. 62]. У рекомендаціях НАЗК зазначено, що викладацька, наукова та творча діяльність, медична практика, інструкторська та суддівська практика зі спорту також можуть бути видами підприємницької діяльності. Якщо особа займається вищевказаними видами діяльності як ФОП, матиме місце порушення заборони, встановленої у п. 1 ч. 1 ст. 25 Закону. [9, с. 62].

Розглянемо зміст деяких видів діяльності, що дозволяється суміщати публічним службовцям, з метою подальшого з'ясування ситуацій виникнення відповідних конфліктів інтересів. Наведемо зміст категорій конфлікт інтересів, визначених на законодавчому рівні. Так, Закон України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. № 1700-VII не визначає поняття «конфлікт інтересів», законодавець надає його розуміння через його види «реальний конфлікт інтересів» й «потенційний конфлікт інтересів». Зокрема, дефініція «реальний конфлікт інтересів» – суперечність між приватним інтересом особи та її службовими чи представницькими повноваженнями, що впливає на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень; термін «потенційний конфлікт інтересів» – наявність у особи приватного інтересу у сфері, в якій вона виконує свої службові чи представницькі повноваження, що може вплинути на об'єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень; приватний інтерес – будь-який майновий чи немайновий інтерес особи, у тому числі зумовлений особистими, сімейними, дружніми чи іншими позаслужбовими стосунками з фізичними чи юридичними особами, у тому числі ті, що виникають у зв'язку з членством або діяльністю в громадських, політичних, релігійних чи інших організаціях [3].

Не існує єдиного підходу в розумінні термінів конфлікт інтересів в наукових джерелах. Зокрема, О.М. Шевчук вказує що, конфлікт інтересів у публічних службовців – це ситуація, за якої публічний службовець, виконуючи свої обов'язки, має приватний інтерес (особисту заінтересованість), який хоча й не обов'язково викликає прийняття неправомірного рішення або вчинення неправомірного діяння у сфері публічної служби, але здатний до цього призвести у випадку прийняття нею рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання службових повноважень [6, с. 425]². А. Гайдук стверджує, що конфлікт інтересів виникає в ситуації, коли посадовець має приватні інтереси, які можуть впливати або видаються такими, що впливають на неупереджене й об'єктивне виконання ним службових обов'язків [10, с. 102]. З точки зору Н. Янюк, в основі конфлікту інтересів завжди лежить певне протиріччя між приватними та публічними інтересами на виконання завдань держави чи місцевого само-

¹ Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>

² Shevchuk O.M. Conflict of interests in the public services in Ukraine: administrative and legal regulation and problems of realization. Institutionalization of public relations in the fight against corruption: the experience of countries of Eastern and Western legal traditions (universal theoretical framework for the relevant anti-corruption law of Ukraine) Collective monograph. Volume 2. Tallinn: Izdavniceiba "Baltija Publishing", 2019. P. 405–427.

врядування особи посадової особи [11, с. 151]. Виходячи із змісту Закон України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 р. № 1700-VII включаючи розуміння як реального так і потенційного конфлікту інтересів. Цей термін варто розуміти як ситуацію, при якій в особи наявний приватний інтерес у сфері, у якій вона виконує свої дискреційні службові чи представницькі повноваження, що може вплинути (або впливає) на об'єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень. Таке розуміння конфлікту інтересів зустрічається у більшості наукових праць [11, с. 102], [12, с. 95], [13, с. 389].

У методичних рекомендаціях НАЗК від 21.10.2022 р. № 13 «Щодо застосування окремих положень Закону України «Про запобігання корупції» стосовно запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, дотримання обмежень щодо запобігання корупції» наведені варіанти щодо обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності, їх типові приклади: (1) лікар за сумісництвом; (2) медична практика на підставі ліцензії; (3) державний службовець – ФОП; (4) продаж електричної енергії за «зеленим» тарифом; (5) дохід від особистого селянського господарства; (6) участь у діяльності фермерського господарства; (7) стажування для отримання свідоцтва про право на зайняття адвокатською діяльністю; (8) отримання стипендії при проходженні спеціальної підготовки в Національній школі суддів України; (9) надання майна в оренду; (10) входження до складу державної екзаменаційної комісії на платній основі; (11) участь у проведенні зовнішнього незалежного оцінювання; (12) депутат місцевої ради та посадова особа місцевого самоврядування одночасно та ін. [9, с. 125].

Розглянемо окремі із них, а саме варіанти виникнення конфлікту інтересів у випадку «лікар за сумісництвом» та у ситуації «медична практика на підставі ліцензії». Приклад 1. «Лікар за сумісництвом». Зокрема, особа, уповноважена на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, працює лікарем у лікарні за сумісництвом. Чи має місце порушення встановленої п. 1 ч. 1 ст. 25 Закону заборони займатися іншою оплачуваною діяльністю? НАЗК дає роз'яснення що ні, при умові якщо така особа відповідає кваліфікаційним вимогам та займається медичною практикою у закладі охорони здоров'я або у ФОП, що мають відповідну ліцензію [9, с. 122]. Наступний варіант запропонований НАЗК як типовий варіант медична практика на підставі ліцензії. Зокрема, особа, уповноважена на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, займається медичною практикою як ФОП на підставі відповідної ліцензії. Виникає питання чи має місце порушення встановленої п. 1 ч. 1 ст. 25 Закону України «Про запобігання корупції» заборони займатися підприємницькою чи іншою оплачуваною діяльністю? На думку НАЗК, це є порушенням. За роз'ясненням НАЗК нормативними підставами є наступні, а саме: (1) медична практика є одним із видів господарської діяльності (п. 15 ч. 1 ст. 7 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» [14]); (2) господарська діяльність з медичної практики є видом господарської діяльності у сфері охорони здоров'я, що провадиться закладами охорони здоров'я та фізичними особами-підприємцями з метою надання медичної допомоги та медичного обслуговування на підставі ліцензії (абз. 3 п. 4 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з медичної практики, затверджених постановою КМ України від 02.03.2016 № 285 [15]); (3) особам заборонено займатися будь-якими видами підприємницької діяльності, у тому числі пов'язаними з наданням медичної допомоги та медичного обслуговування населенню (п. 1 ч. 1 ст. 25 Закону України «Про запобігання корупції») [3]. Таким чином, зайняття медичною практикою як одним із видів підприємницької діяльності у даному

випадку є порушенням п. 1 ч. 1 ст. 25 Закону України «Про запобігання корупції». Крім того, треба врахувати виняток з обмеження, передбаченого п. 1 ч. 1 ст. 25 Закону України «Про запобігання корупції» [3], щодо зайняття медичною практикою не поширюється на здійснення підприємницької діяльності [9, с. 125].

Крім того, зазначимо що у випадку коли йде мова про можливість здійснення медичної практики в закладах охорони здоров'я всіх форм власності та у фізичних осіб-підприємців без створення окремого суб'єкта господарювання. Зміст такої діяльності може полягати в комплексі спеціальних заходів, спрямованих на сприяння поліпшення здоров'я, підвищення санітарної культури, запобігання захворюванням та інвалідності, на діагностику, допомогу особам з гострим і хронічними захворюваннями й реабілітацію хворих та інвалідів [14]. При цьому медичною практикою можуть займатися не всі особи, уповноважені на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, а лише ті, хто має спеціальну освіту зокрема медичну або фармацевтичну.

В наукових працях є позиція, що виходячи із положень статей Закону України «Про запобігання корупції», регулюють обмеження щодо суміщення та сумісництва, можна визначити зв'язок між ними та конфліктом інтересів як у випадку його наявності чи відсутності. Так, на думку автора, безпосередньо факт суміщення та сумісництва не створює окремої, неврегульованої законом ситуації конфлікту інтересів, якщо виконання повноважень за суміщенням не перетинається з основними повноваженнями [16, с. 67].

Однак, конфлікт інтересів може мати місце у випадках, коли особа внаслідок суміщення чи сумісництва посад починає реалізовувати інші повноваження щодо себе як працівника за основною посадою. Так, в умовах відсутності керівника, тимчасово виконуючи його обов'язки, посадова особа готує подання щодо встановлення собі премії чи іншого заохочення або внаслідок суміщення наділяється контрольно-наглядовими повноваженнями, предмет яких становить його основна робота, при цьому відбувається її оцінка. У таких ситуаціях приватний інтерес майнового (можливість отримати матеріальне заохочення) або немайнового характеру (позитивна перевірка власної роботи) впливають на вчинення дій (підготовка подання, здійснення контролю) під час виконання повноважень (особа наділена повноваженнями щодо підготовки подання або проводити перевірку) [16, с. 68].

Крім того, у випадку заняття будь-якими іншими видами оплачуваної діяльності (у тому числі викладацькою, науковою і творчою діяльністю, медичною практикою, інструкторською та суддівською практиками із спорту) також не створює ситуації конфлікту інтересів, оскільки під час їх здійснення публічний службовець виходить за межі статусу особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, здійснює іншу роботу, не реалізує службові чи представницькі повноваження, що може вплинути (впливає) на об'єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень [16, с. 67]. На думку дослідника, досить складно уявити конфлікти інтересів у публічного службовця під час здійснення ним, наприклад, наукової або творчої діяльності, суддівської або інструкторської практики зі спорту тощо) [16, с. 68]. З цієї думкою важко погодитись, в окремих вищенаведених випадках можливе виникнення конфлікту інтересів. Хоча і сам автор у подальшому каже, що у випадку при здійсненні іншої оплачуваної діяльності (незалежно від її норми яка дозволена законом) створює додаткову сферу приватного інтересу, яка згодом може призвести до ситуації конфлікту між службовими повноваженнями та приватним інтересом. Наприклад, сам факт здійснення іншої викладацької діяльності у вищому

закладі освіти службовцем Держаудитслужби України не створює ситуацію конфлікту інтересів, але, якщо згодом цей службовець прийде перевіряти в межах своєї компетенції фінансову сторону діяльності навчального закладу, зокрема оплату праці науково-педагогічних працівників-сумісників, можна говорити про виникнення конфлікту інтересів між його службовими повноваженнями та приватним інтересом, що став наслідком здійснення освітньої діяльності в цьому закладі освіти [16, с. 67].

Варто вказати, що конфлікт інтересів може виникати й за відсутності використання службових або представницьких повноважень публічним службовцем, наприклад, під час приймання екзаменів, застосування інших форм підсумкового контролю (як наслідок сумісництва, зайняття іншою оплачуваною діяльністю) у близьких осіб. Це пояснюється тим, що під час здійснення викладацької та деяких інших видів діяльності особа із категорії тих, хто уповноважений на виконання функцій держави або місцевого самоврядування (п. 1 ч. 1 ст. 3 Закону «Про запобігання корупції» [3]) і тих, на кого поширюються обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності, опиняється в категорії осіб, які для цілей цього Закону прирівнюються до осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, а саме: особи, які не є державними службовцями, посадовими особами місцевого самоврядування, але надають публічні послуги. І на таких осіб діють обмеження і заходи щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів (ст. 28 Закону «Про запобігання корупції») [3], [17, с. 238].

Висновок. Обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності, які пов'язані із конфліктом інтересів для певних категорій публічних служ-

бовців, посадових осіб юридичних осіб публічного права, зокрема і у сфері охорони здоров'я, діють по-різному, і це залежить від покладених на них функцій та завдань, їх компетенції та повноважень. Заходи запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у випадку обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності відносяться не до всіх суб'єктів, на яких поширюються дія Закону України «Про запобігання корупції», а тільки передбачених у пункті частини першої статті 3 цього Закону. В національному законодавстві потрібно передбачити заборону на суміщення посад державних службовців в громадських організаціях та політичних партіях. Згідно вимог Закону України «Про запобігання корупції» дозволені види оплачуваної діяльності таким особам є викладацька, наукова і творча діяльність, медична практика, інструкторська та суддівська практики із спорту, якщо інше не передбачено Конституцією або законами України, але у певних умовах у таких ситуаціях можна виникнути конфлікт інтересів. Так, у випадку медичної практики за рекомендаціями НАЗК у контексті антикорупційного законодавства йдеться не про господарську чи підприємницьку діяльність зі здійснення медичної практики, а про можливість зайняття такою практикою в державних, комунальних чи приватних закладах охорони здоров'я та у ФОП (які здійснюють свою діяльність на підставі ліцензії). Зокрема, конфлікт інтересів може виникнути у ситуації, при якій в особи наявний приватний інтерес у сфері, у якій вона виконує свої дискреційні службові чи представницькі повноваження, що може вплинути (або впливає) на об'єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про Національну антикорупційну стратегію на 2011–2015 роки: Указ Президента України: від 21 жовтня 2011 року N 1001/2011. Офіц. вісн. України. 2011 р. № 83. Ст. 3020.
2. Про затвердження Державної антикорупційної програми на 2023–2025 роки: постанова Кабінету Міністрів України від 4 березня 2023 р. № 220. Офіційний вісник України. 2023. № 31. Ст. 1685.
3. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>
4. Shevchuk, O. Conflict of interest in the activities of judges in Ukraine and the European Union: a comparative legal study./O. Shevchuk, O. Lysodyed, N. Matyukhina, O. Babaieva, S. Davydenko. *Juridical Tribune Journal*. 2023. Vol. 13. Issue. 2. P. 261–282. DOI: 10.24818/TBJ/2023/13/2.06
5. Рівчаченко С.В. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів як спосіб протидії корупції: автореферат. ... канд. юрид. наук. Запоріжжя, 2017. 24 с.
6. Shevchuk O.M. Conflict of interests in the public services in Ukraine: administrative and legal regulation and problems of realization. Institutionalization of public relations in the fight against corruption: the experience of countries of Eastern and Western legal traditions (universal theoretical framework for the relevant anti-corruption law of Ukraine). Collective monograph. Volume 2. Tallinn : Izdevnieciba "Baltija Publishing", 2019. 448 p.
7. Пантелеев С. М. Адміністративно-правове регулювання антикорупційних заборон та обмежень у діяльності поліцейських в Україні: дисерт. ... докт. філософії за спец.: 081–Право. Одеський державний університет внутрішніх справ, Одеса, 2021. 270 с.
8. Лупу А. К. Адміністративно-правове забезпечення дотримання антикорупційних обмежень в публічній службі України : дис. ... канд. юр. наук : 12.00.07. К. : ЗУНУ, 2021. 216 с.
9. Пастух І.Д. Поєднання публічної служби з іншими видами діяльності та конфлікт інтересів. *Jurnalul juridic national: teorie și practică*. 2018. № 2-2 (30). С. 64–68.
10. Щодо застосування окремих положень Закону України «Про запобігання корупції» стосовно запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, дотримання обмежень щодо запобігання корупції. Методичні рекомендації НАЗК від 21.10.2022 № 13. <https://wiki.nazk.gov.ua/wp-content/uploads/2022/10/Metodychni-rekomendatsiyi-vid-21.10.2022-13.pdf>
11. Гайдук А. В. Запобігання конфлікту інтересів на публічній службі: проблеми законодавчого врегулювання. *Вісник академії адвокатури України*. 2013. № 1. С. 101–107.
12. Янюк Н. Поняття «конфлікт інтересів» у міжнародно-правових актах та адміністративному законодавстві України. *Вісник Львівського університету. Серія «Юридична»*. 2018. Вип. 66. С. 147–154.
13. Образцова В. В. Теоретичні засади конфлікту інтересів у публічно-управлінських відносинах. *Державне управління*. 2017. № 2 (58). С. 93–96.
14. Shevchuk, O., Yarova, A. Prevention and settlement of conflicts of interest in health care of Ukraine as an administrative legal institute *Juridical Tribune*, 2022. 12 (3), pp. 387–398. DOI: 10.24818/TBJ/2022/12/3.05.
15. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 02.03.2015 р. № 222-VIII. *Відомості Верховної Ради*. 2015. № 23. Ст. 158.
16. Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з медичної практики: постанова КМ України від 2 березня 2016 р. № 285. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/285-2016-%D0%BF#Text>
17. Пастух І.Д. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у публічно-правових відносинах засобами адміністративного права: дисерт. ... на докт. юрид. наук. спец.: 12.00.07. НАВС. 2021. 518 с.